

УДК [811.111'373.23'373.46:340.113](410)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3\(21\)-158](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3(21)-158)

Зеленська Олена Піменівна доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов і культури фахового мовлення, Львівський державний університет внутрішніх справ, Городоцька, 26, м. Львів, тел.: (097) 330-31-99, <https://orcid.org/0000-0002-7128-8262>

ОНІМИ В АНГЛІЙСЬКОМУ ЗАКОНОДАВЧОМУ ДИСКУРСІ (на прикладі правової системи Великобританії)

Анотація. У статті досліджуються семантичні характеристики та особливості функціонування термінів з онімічними компонентами у правовій системі Великобританії, що має не лише теоретичне, але й практичне значення для викладання як юридичних дисциплін, так і філологічних, зокрема навчання іноземної мови. Наголошується, що аналіз використання онімів в англійському законодавчому дискурсі вимагає встановлення співвідношення, взаємозв'язку між онімами та термінами, в яких вони вживаються. Охарактеризовано юридичний дискурс, що є процесом інформаційної дії суб'єктів права в сфері правового спілкування, а також його підвид законодавчий дискурс, що стосується нормативно правових актів (законодавчих і підзаконних нормативних актів), прийнятих законодавчим органом, що діють на території держави, регулюють взаємовідносини між громадянами та державою та регулюють певну сферу суспільних відносин. Проаналізовано онімічні терміни, які відображають соціо-культурні, національно-культурні та національно-правові особливості певного суспільства, оскільки власні назви в структурі терміна є носіями культурно-історичної інформації. Лексичні одиниці мови права відображають культурний зміст національних правових концептів, і це відображається в понятійному апараті правознавства. Підкреслено, що назви з компонентом-онімом, що використовуються в англійському законодавчому дискурсі, який є середовищем, що має прецедентний характер способу творення законодавства, відображають суттєвий внесок юридичного співтовариства у розвиток правової системи Великобританії та є значним пластом у юридичній термінології. Перспективними видаються порівняльні дослідження семантики, функціонування та структури термінів з онімічними одиницями в англійському, американському та українському законодавчому дискурсах.

Ключові слова: дискурс, інституційний дискурс, юридичний дискурс, законодавчий дискурс, мова закону, онім, термін, термін-епонім, пропріальний термін, термінонім.

Zelenska Olena Pimenivna Doctor of Pedagogy, Full Professor, Professor of the Department of Foreign Languages and Professional Communication, Lviv State University of Internal Affairs, 26, Gorodotska St., Lviv, tel.: (097) 330-31-99, <https://orcid.org/0000-0002-7128-8262>

ONYMS IN THE ENGLISH LEGAL DISCOURSE (based on the legal system of Great Britain)

Abstract. The article deals with the semantic characteristics and peculiarities of functioning of the terms with the onymic components in the legal system of Great Britain that has not only the theoretical, but also the practical importance for teaching both legal and philological disciplines, particularly for teaching a foreign language. It is underlined that the analysis of using the onyms in the English legislative discourse demands to establish the relationship and interconnection between the onyms and terms in which they are used. The legal discourse which is a process of the information action of the subjects of law in the sphere of legal communication, and also its subspecies the legislative discourse that pertains to the normative legal acts (legislative acts and subordinate legislation) adopted by a legislative organ, which act on the territory of the state, regulate the interactions between the citizens and the state and regulate a certain sphere of the public interactions are characterized. The onymic terms, that reflect the socio-cultural, national-cultural and national-legal peculiarities of a certain society, because the proper names in the structure of a term are the carriers of the cultural and historical information, are analysed. The lexical units of the language of law reflect the cultural content of the national legal concepts, and it is reflected in the conceptual apparatus of jurisprudence. It is stated that the names with the component-onym that are used in the English legislative discourse, which is the medium that has a precedent character of the means of forming legislation, reflect the essential contribution of the legal community into the development of the legal system of Great Britain and is a significant intercalation in the legal terminology. Conducting the comparative research of the semantics, functioning and structure of the terms having the onymic units in the English, American and Ukrainian legislative discourses seems to be perspective.

Keywords: discourse, institutional discourse, legal discourse, legislative discourse, language of law, onym, term, term-eponym, proprietary term, termonym.

Постановка проблеми. Поява нових лінгвістичних напрямів відображає зміну наукових парадигм, а отже, наукову революцію. Це пов'язано з бажанням пояснити мову як глобальний засіб комунікації, всебічно описати її в усіх її проявах. Так, інтерес до сфери функціонування мови (політики, юриспруденції) породив політичну лінгвістику та юрислінгвістику; дослідження взаємодії мови і культури, мови і статі – лінгвокультурологію, етнолінгвістику, лінгвогендерологію, а опис нової форми функціонування мови (електронної комунікації) – Інтернет-лінгвістику тощо [1]. У зв'язку з домінуванням антропоцентричної парадигми в сучасній лінгвістиці, що дає сучасній лінгвістичній спільноті таку модель постановки проблем та їх рішень, яка виявляється в тому, що людина стає точкою відліку в аналізі тих чи інших явищ, що вона втягнута в цей аналіз, визначаючи його перспективи та кінцеві цілі [2, с. 212], науковці все частіше звертаються до проблеми професійної зумовленості пізнавальної та комунікативної діяльності особистості в процесі формування та репрезентації соціальної дійсності, що відбувається за рахунок особливого комплексу мовних одиниць та спеціалізованого відбору засобів системи мови. Використання спеціалізованої лексики, що номінує референти в будь-якій предметній галузі діяльності, характерне для професійних мов. Право навіть за своїм походженням пов'язане з мовою – воно об'єктивується в мові та через мову пізнається [3, с. 213-214.]. Юридична мова – логічна система словесного вираження думки, за допомогою якої описується право і його прояви, що характеризується наявністю специфічної термінології, особливих об'єктів фіксації і певним колом постійних користувачів та служить засобом інтелектуально-правової комунікації [4, с. 74]. Особливості мови права породжуються особливостями самого права, оскільки мова права невіддільна від правової системи з її логікою, функціями, характерними рисами та особливостями [5].

Одним з центральних напрямів сучасної лінгвістичної науки є дослідження тексту та дискурсу. Різні дослідники визначають дискурс як послідовність взаємопов'язаних висловлювань (О. Мороховський), усяке вживання мови (G. Brown, G. Yule), як одиницю більш високого рівня, ніж речення ... твір мовлення (Б. Палек), як текст у сукупності з екстралінгвістичними факторами, як мову в житті (Н. Арутюнова), як два або декілька речень, які знаходяться одне з одним у змістовому

зв'язку (В. Звегінцев), як мову, вищу за рівень речення або словосполучення (D. Schiffrin), як не суто лінгвістичну структуру, а соціолінгвістичну (Г. Почепцов), як ширшим і універсальнішим лінгвістичним об'єктом, що охоплює не тільки мовну структуру мовленнєвого твору, але також типові параметри комунікативної ситуації, особливості комунікантів, стратегію побудови комунікації (О. Каплуненко) тощо. Як складне багатофакторне явище юридичний дискурс охоплює учасників правової комунікації (суб'єкти нормотворчої діяльності та суб'єкти правовідносин), ситуацію правового спілкування (процес формування правової норми або процес правовідносин), текст (правова норма чи усний текст у межах певних правовідносин) та середовище (соціокультурний, ідеологічний, інформаційний, контекстуальний аспекти, причини та умови формування дискурсу), а також особисте сприйняття, ідеологію, цінності, ментальність нації, картину світу, правову психологію, правову культуру та світосприйняття.

Інтерес до вивчення юридичного дискурсу значно зріс за останні роки внаслідок його особливої соціальної та культурної значущості, з'являються все нові дослідження, що стосуються його різних аспектів.

Юридичний дискурс як певний тип інституційного дискурсу, що є особливим типом спілкування, основною ознакою якого є виконання соціальної потреби суспільства організувати свої соціальні зв'язки, впорядковувати їх, регулювати та керувати ними, розглядається як єдине складне ціле, що містить багато механізмів, які формуються мовними засобами, вербальними та невербальними знаками та об'єднаними прагматичними факторами, що забезпечують його функціонування саме як різновиду дискурсу. Лексичні одиниці мови права відображають культурний зміст національних правових концептів і це відображається в понятійному апараті правознавства.

Юридичний дискурс є процесом інформаційної дії суб'єктів права в сфері правового спілкування, основною метою якого є формування правовідносин; це зв'язана послідовність висловлювань щодо правових питань, що породжується контекстом ситуації та контекстом культури, визначається екстралінгвістичними факторами; він спрямований на формування норм, правове регулювання і контроль суспільних відносин. Отже, він зумовлений певними історичними періодами часу, юридичні ситуації існують об'єктивно в просторі і часі [6].

До основних характеристик юридичного дискурсу можна віднести:

– правовий зміст категорії «юридичний дискурс» визначається особливостями права, правового регулювання, функціями права, поняттями права та правовими характеристиками; правове регулювання

є складним процесом, що здійснюється за допомогою певних засобів правового впливу на суспільні відносини;

– юридичний дискурс спрямований на всі верстви суспільства та є одним із найактуальніших, популярних та затребуваних дискурсів сучасності; він орієнтований на реалізацію мети нормування суспільних відносин, нормалізації відносин між окремими людьми;

– цінності юридичного дискурсу можуть бути зведені до досягнення верховенства закону та встановлення справедливості [7];

– як інституційний дискурс юридичний дискурс являє собою закриту систему;

– юридичний дискурс характеризується високим рівнем варіативності фахової специфіки, аргументаційних технологій, особливостей реалізації суб'єкта дискурсу; приматом фактів над цінностями, прагненням до об'єктивної інформації, переважанням раціонального над емоційним [8], стабільністю, конкретністю, системністю та процесуальним порядком;

– юридичний дискурс має низку специфічних значень, до яких відносяться високий ступінь професіоналізації відносин комунікантів, всеосяжність комунікативного ефекту, посередницький характер трансляції повідомлення;

– юридичний дискурс являє собою процес використання мови суб'єктами права в ситуаціях правової комунікації, що залежить від рівня правової культури, юридичного досвіду та потреб суб'єктів правового спілкування; тотальність комунікативної дії включає в сферу функціонування юридичної мови непрофесійних реципієнтів [9, с. 244]; спілкування людей розглядається з позицій їх приналежності до тієї чи іншої професійної групи;

– юридичний дискурс характеризується офіційно-діловим, якому характерна наявність запозичень (перш за все, з латинської мови), стійких словосполучень та інтернаціоналізмів, і науковим стилем;

– основною комунікативною одиницею в юридичному дискурсі виступає юридичний текст (закони, контракти, заповіти, постанови, кодекси, статuti, конвенції, парламентські акти, судові рішення, конституції тощо).

Юридичний дискурс можна поділити на такі підвиди: конституційний дискурс, законодавчий дискурс, судовий дискурс, адміністративний дискурс, дискурс юридичних актів тощо. Законодавчий дискурс, що є предметом нашого розгляду, стосується нормативно правових актів (законодавчих і підзаконних нормативних актів), прийнятих законодавчим органом, що діють на території держави, регулюють взаємовідносини між громадянами та державою та регулюють певну

сферу суспільних відносин. Дослідження законо-давчого дискурсу дозволяє представити для цього типу дискурсу повний і всебічний опис, в якому можна врахувати як когнітивні, так і комунікативно-прагматичні особливості функціонування мови [10, с. 65]:

- мова правотворчості – офіційна мова державної влади [11, с. 9];
- мова закону є одним із видів мови права;
- мова закону є інструментом для вираження правових тенденцій певного суспільства;

- мова закону керує всіма галузями суспільного життя і може за допомогою інтертекстуальності комбінуватися з мовами будь-якої іншої галузі (юридичний дискурс комбінується з іншими різновидами інституційного дискурсу (політичним, науковим, релігійним тощо); вона є нормованою і кодифікованою, тобто всі мовні засоби є допустимими для вживання мовою закону;

- основна функція мови закону – функція повинності;
- мова закону повинна бути точною, ясною та достовірною, оскільки всі закони характеризуються однозначністю, неодмінністю, безумовністю та обов'язковістю, тому специфіка композиції та відбору мовних засобів зумовлені вимогами, що ставляться до тексту закону, зокрема вимогами ясності, точності, лаконічності, завершеності, послідовності викладу, офіційності; така організація законодавчого дискурсу демонструє логічну послідовність у викладі інформації і утворює ланцюг, ланки якого відображають своєрідну семантичну гомогенність. Читач повинен усвідомлювати, що одне твердження природньо сполучається з попереднім висловлюванням [12, с. 36];

- основою мови закону слугує загальнозживаний пласт лексики, який охоплює лексеми, відомі та зрозумілі всім, поняттєво-змістовні мовні засоби – власне юридичні терміни та професіоналізми, розуміння яких доступне лише для фахівців, які працюють у галузі права, одиниці мови, запозичені з інших суміжних з правом галузей знань; мова закону характеризується складністю синтаксичних структур, обмеженим використанням жанрово-стилістичних засобів, низькою контекстуальністю;

- законодавчий дискурс відноситься до письмового типу дискурсу;

- у законодавчому дискурсі функціонують національно детерміновані елементи мовної системи, наприклад оніми, терміни-епоніми, пропріальні терміни, терміноніми.

Англійський законодавчий дискурс складає суттєву частину суспільного життя в правовій державі, якою є Великобританія з її системою загального (прецедентного) права. Англійська мова закону є

традиційно особливим видом англійської мови. Таємнича щодо своєї форми і виразу вона пересипана термінологією з латинської та нормано-французької мов, у значній мірі залежить від минулого та безсоромно архаїчна [13]. Законодавчий дискурс відображає особливості суспільно-політичного життя держави, яке має елементи національної культури, загальні та національно-специфічні культурні цінності. Одними з таких мовних одиниць, що охоплюють ці цінності, є онімічні одиниці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти загальної теорії дискурсу, юридичного дискурсу та мови права, мови закону досліджують такі науковці, як Н. Артикуца, Н. Арутюнова, А. Баламакова, Е. Бенвеніст, Дж. Гиббоне, Н. Голев, Т. Губарева, Т.А. ван Дейк, Д. Елліотт Н. Івакіна, В. Зайцева, В. Карасик, Б. Кашкин, Е. Кожемякін, Дж. Конлі, Н. Коновалова, М. Макаров, В. Мальцева, В. О'Барри, Г. Онуфрієнко, І. Палашевська, С. Піголкін, Г. Почепцов, Ю. Прадід, П. Тірсма, З. Тростюк, О. Русакова, К. Серажим, П. Серіо, Д. Стоун, М. Федулова, Т. Фівег, М. Фуко, З. Харріс, Н. Храмцова та інші. Проте, оскільки мова як основний засіб комунікації стає засобом вираження відношень до реалій суспільства, середовищем оперування відношеннями, а особливості функціонування мови в тій чи іншій соціальній сфері за останній час викликають великий інтерес у вітчизняних та іноземних науковців, видається доцільним та актуальним здійснювати аналіз лексичних одиниць, зокрема термінів з онімічними компонентами в англійському законодавчому дискурсі. Виникає необхідність дослідити власне ім'я як елемент ономастичного простору в рамках дискурсивного підходу, хоча є низка досліджень, присвячених аналізу онімічних одиниць окремих галузей (медицина, математика, фізика, соціологія тощо), які здійснили Ю. Віт, І. Гнатишина, О. Данильченко, М. Дзюба, Л. Запоточна, Ю. Костеріна, В. Лейчик, Д. Лотте, М. Осадчук, О. Суперанська, Г. Топоров та інші. Доцільно залучити до розгляду відомості, що стосуються відповідних явищ та одиниць у межах європейського мовно-культурного ареалу (евентуально і поза його межами), і тих проблем творення й ужитку епонімів у певних різновидах суспільного, зокрема інституціонального дискурсу, які потребують екстралінгвістичного регулювання в тій чи іншій формі [14, с. 198].

Мета статті – проаналізувати семантичні характеристики та особливості функціонування термінів з онімічними компонентами у правовій системі Великобританії.

Дослідження проводилося на основі англійських юридичних термінів, утворених від власних імен, що були отримані шляхом вибірки із збірників законодавчих і нормативних актів, англійських

лексикографічних джерел, підручників, посібників, монографій, оскільки юридичні терміни фіксуються не тільки в текстах законодавчих актів, але й словниках або науково-дослідній літературі.

Виклад основного матеріалу. Оними, що вживаються в англійському законодавчому дискурсі є власними назвами (словами або словосполученнями), що виділяють названий ними об'єкт серед інших об'єктів, тобто позначають індивідуальні об'єкти, вирізняють їх з класу однотипних та ідентифікують їх. До онімів відносяться антропоніми (власні особові імена людей), топоніми (власні географічні назви), ергоніми (власні назви організацій, компаній, виробничих і суспільних об'єднань), теоніми (власні назви найменування божества), прагматоніми (власні назви торгових марок) тощо. Отже, значення оніма містить в собі різнопланову інформацію. Система онімів в англійському законодавчому дискурсі вирізняється динамічністю, лінгво-правовою специфічністю, регламентованістю системою прецедентного права, що сприяє тому факту, що вона постійно поповнюється. Функціонування онімів в англійському законодавчому дискурсі зумовлена співвідношенням з такою предметною галуззю, як джерела права.

Мова права – це, перш за все, мова закону, мова нормативних актів, що має специфічну термінологію, яка позначає особливі юридичні поняття. Терміни – головні компоненти фахових мов. Якість закону у значній мірі визначається якістю мови. Що стосується взаємозв'язку мови закону та використання в законодавчих текстах спеціальної термінології, то мова правових норм орієнтована на упорядковане застосування термінів, їх визначення та пояснення [15, с. 35]. Від точності вживання терміна залежить результативність закону та його значимість у житті суспільства. Термін закріплює в мові результат наукового осмислення і стає засобом пізнання певної професійної галузі. Однією з умов, що забезпечує досягнення точності нормативних актів, є єдність термінології. Юридичний термін – слово (чи словосполучення), що вживається в законодавстві, є узагальненою назвою юридичного поняття, що має точний і певний смисл та відрізняється смисловою однозначністю, функціональною стійкістю [16, с. 65].

Термін, що містить власну назву, представлену антропонімом, топонімом або міфонімом, або утворене від власної назви безафіксальним (за допомогою метонімічного переносу), або афіксальним засобом, є терміном-епонімом [17, с. 62]. Епонім – слово, яке ввійшло в англійську мову, для позначення особи або діяння особи [18], відіграє значну роль у формуванні юридичної термінології. Проте, ми також дотримуємося думки, що епонім – це слово або словосполучення, що

походить від імен, прізвищ, назв місць, регіонів і країн, а також будь-яке власне ім'я, від якого названо щось [19]. Епонім пов'язаний з середовищем, в якому він був створений і зі сферою його функціонування. Терміни-епоніми, що стосуються спеціальних назв законів, актів, підзаконних актів, утворених від власного імені або містять його у своєму складі, відображають національно-культурний компонент термінологічної картини світу. Вони є мовними одиницями законодавчого дискурсу, що мають ціннісні маркери культурно-історичної ідентичності. Терміни-епоніми відповідають основним вимогам визначення терміна: чітка тенденція до однозначності; лаконічність; велика кількість вживання; поширеність; здатність утворювати похідні; інтернаціональність [20]; не виходять за межі конкретної наукової чи технічної галузі й переважно не детермінологізуються [21]. Терміни-епоніми законодавчого англійського дискурсу характеризуються значною різноплановістю онімічних компонентів. Ми поділяємо думку про те, що будь-яка власна назва може стати основою для утворення епонімного терміна.

У законодавчому дискурсі пропріальні терміни містять в собі імена учасників судового процесу. Пропріальні терміни – лінгвістично правомірний спосіб номінації в термінології, оскільки вони стали невід'ємною частиною терміносистеми внаслідок постійної еволюції мови, яка еволюціонує у нас, а ми еволюціонуємо завдяки мові [22, с. 70]. Пропріальні терміни складають значну кількість в англійському законодавчому дискурсі і відповідають основним вимогам до терміна. Вони є однозначними, стислими та вмотивованими.

Аналіз використання онімів в англійському законодавчому дискурсі вимагає встановлення співвідношення, взаємозв'язку між онімами та термінами, в яких вони вживаються.

Функціонування онімів в англійському законодавчому дискурсі зумовлена співвідношенням з такою предметною галуззю, як джерела права. Репрезентація онімів в англійській юридичній термінології зумовлена самою природою англійської прецедентної лінгво-правової культури. Тому, для більш чіткого розуміння лексичних особливостей англійського законодавчого дискурсу, що стосується системи права у Великобританії, варто дати коротку характеристику правової системи Великобританії.

В Англії, Уельсі та Північній Ірландії застосовується загальне право, яке не кодифіковане і ґрунтується на доктрині прецеденту. Прецедент отримує назву (ім'я), що використовується в конкретних юридичних цілях, вона стає відомою всім членам юридичної спільноти,

які знають про денотати, що позначаються власним іменем. Створюється загальний прецедентний випадок, який відображено в юридичних текстах і повторюється багато разів як привід для прийняття судових рішень. Отже, у Великобританії основним джерелом права слугує норма, сформульована суддями і виражена в судових прецедентах. Судовий прецедент – судове рішення по конкретній юридичній справі, якому надається загальнообов'язкове юридичне значення. Норми (правила) прецедентного права мають такі переваги, як конкретність і гнучкість, але вони казуїстичні, не мають ясності та чіткості. Суддя при рішенні справи повинен дотримуватися прецеденту, що вже мав місце, але при цьому він користується великою свободою розгляду та трактування питання подібності справи, що розглядається, до справи, що вже розглядалася раніше. Якщо відповідний прецедент відсутній і немає відповідної норми статутного права (законодавства), суддя сам визначає правозастосувальну норму (казусне право) для рішення справи, що розглядається. Тому судді відіграють значну роль у Великобританії, країні традицій загального права, а англійське право, що ґрунтується на звичаях та рішеннях суддів, розробило свої власні унікальні доктрини та постулати, такі як довіра (trust), посягання (trespass), процесуальне відведення (estoppel) тощо. Прецедентні справи є основою для змін певних правових принципів, а назви справ, які відображають національно-культурну специфіку англійської термінології, набувають статусу прецедентних термінів, що використовуються для позначення цих нових принципів і правових понять. Комунікативно-країнознавчий аспект, притаманний багатьом юридичним словосполученням, що містять власну назву, несе фонову інформацію. У такому випадку лінгвістичний аналіз таких словосполучень може і повинен бути доповнений аналізом його національно-специфічних семантичних елементів, які ґрунтуються на особливостях культури народу-носія мови, на специфічній стороні його соціальної діяльності, історії, звичаїв, традицій, географії тощо [23]. Оскільки правові системи країн є різними, кожна мова містить власні юридичні терміни.

Наведемо приклади справ, назви яких містять прецедентні судові терміноніми, оскільки стосуються певних прецедентних судових справ і містять епоніми. Термінонім – (власна назва) використовується для номінації спеціальних одиничних явищ або комерційних предметів. Назви судових прецедентів мають структуру Name v Name. Оскільки вони позначають спеціальне одиничне юридичне явище, то є термінонімами. Пропріальні терміни (терміни, що являють собою власну назву) містять власні назви не тільки суддів, але й політиків,

депутатів, економістів тощо, що формулюють концепції, акти, закони, правила, нормативи. Імена відомих людей, які постійно повторюються у багатьох дискурсах, є якорями, що зв'язують епізодичність часу зі стабільністю великих характерів – алгебраїчних знаків характеристик людини [24, р. 250].

Справа *Saunders v Vautier* (1841) (Сондерс проти Вотье 1841 року) стосувалася отримання трастового майна раніше, ніж це передбачено умовами трасту. За результатами цієї справи, що була вирішена на користь спадкоємця Вотье, було встановлено правило, згідно з яким бенефіціари, що досягли повноліття, мають право на трастове майно і можуть отримати його раніше, припинивши траст.

Справа ***Rylands v Fletcher (1868)*** (Райлендс проти Флетчера 1868 року) стосується англійського деліктного права, захищає права на землю та її користування. Відповідальність обмежується шкодою, яку можна було передбачити. Флетчер порушив справу проти Райлендса після затоплення його шахти внаслідок будівництва водосховища на землі відповідача. Палата лордів встановила принцип щодо неприродного використання землі, що може спричинити шкоду. Справа має значний вплив на розвиток принципів суворої відповідальності в деліктному законодавстві не тільки в Англії, але й в інших країнах. Прикладом подальшого використання цього прецеденту може бути справа ***Cambridge Water Co Ltd v Eastern Counties Leather plc (1994)***, коли компанія Cambridge Water Co Ltd, яка забезпечувала питною водою жителів Кембріджа та сусідніх районів, подала скаргу проти Eastern Counties Leather plc відносно забруднення води.

Пропріальні прецедентні судові терміни можна поділити на такі групи:

- 1) терміни, що містять імена учасників судового розгляду:
 - а) антропонімічні, наприклад, ***Thomas v Thomas (1995)***, справа, що стосується англійського договірного права та допомагає прояснити концепцію компенсації, що є основним елементом у формуванні контракту;
 - б) антропонімо-топонімічні: ***Matthews v UK (1999)***, справа про право голосу відповідно до Європейської конвенції з прав людини;
 - в) антропонімо-ергонімічні: ***Mainstream Properties Ltd v Young (2005)***, справа про відшкодування збитків за спонукання до порушення умов договору;
 - г) антропонім і ергонім, що містить топонім: ***Sanderson v Blyth Theatre (1903)***, справа, що стосується судових витрат, коли позивач подає справу проти кількох відповідачів;

д) аббревіатура і антропонім: **R v Tyrrell (1894)**, справа, яка стала підставою для встановлення правила жертви, відповідно до якого жертва не може вважатися співучасником правопорушення, правила, створеного для захисту певної групи жертв; аббревіатура **R** означає **The Queen/King**;

е) антропонім і назва посади, яку займає відповідач (назва посади може містити топонім): **Alcock v Chief Constable of South Yorkshire Police (1994)**, справа англійського деліктного права щодо відповідальності за нервовий шок;

2) терміни, що містять ергоніми, тобто назви організацій (компаній, партій тощо):

а) ергонімо-ергонімічні (можуть містити антропоніми, топоніми): **Burmah Oil v Bank of England (1980)**, позов британської нафтової компанії Burmah Oil проти банку Англії;

б) ергонімо-топонімічні: **Liberal Party v UK (1982)**, справа щодо виборів до Європейського парламенту;

в) аббревіатура і ергонім (часто містить антропонім чи топонім): **R v Birmingham (West) Rent Tribunal (1952)**, справа про прибуток, зокрема премію, що підлягає оподаткуванню;

г) аббревіатура і ергонім, що містить аббревіатуру: **X v Bedfordshire CC (1995)**, справа відносно ймовірних порушень місцевою владою (CC (County Council) – Радою округу Бедфордширу) своїх обов'язків щодо догляду за неповнолітніми дітьми (X – неповнолітні);

д) ергонім, що містить антропонім, і ергонім, що містить топонім: **Thompson Holidays Ltd v Norwegian Cruise Line Ltd (2002)**, справа щодо порушення торгової марки Thompson Holidays Norwegian Cruise Line, яка рекламувала свої круїзи під іншою маркою;

е) ергонім і назва посади та ергонім (можуть містити антропоніми, топоніми): **Three Rivers DC v Governor and Company of the Bank of England (2000)**, справа проти губернатора та Банку Англії, що стосувалася розпаду банківської групи Bank of Credit and Commerce International та ролі в цьому Банку Англії, що є банківською системою Великобританії;

3) терміни-аббревіатури (вище вже були наведені деякі приклади з аббревіатурами):

а) аббревіатура і назва посади: **R v Secretary of State for the Environment (1986)**, конституційна справа Великобританії, що стосується перегляду;

б) аббревіатура і антропонім;

в) аббревіатура і ергонім;

г) аббревіатура і ергонім, що містить аббревіатуру;

4) топоніми (вище бути наведені деякі приклади з топонімами):

а) топонімо-топонімічні терміни: **Ireland v UK (1978)**, справа стосувалася використання «методів допиту» щодо осіб, затриманих без рішення суду британськими силами безпеки під час конфлікту в Північній Ірландії в 1970-их роках;

б) антропонімо-топонімічні терміни;

в) ергонімо-топонімічні терміни.

Як видно із наведених вище прикладів, прецедентні судові терміноніми можуть містити не тільки антропоніми (імена учасників судового розгляду), але й ергоніми (назви компаній (Cambridge Water Co, Eastern Counties Leather plc), партій (Liberal Party)), топоніми (Cambridge, Eastern Counties), назви посад, аббревіатури (географічних назв, титулів, компаній, партій тощо).

Оскільки судді формулюють правозастосувальну норму, що закладена в судових рішеннях конкретної справи (судовий прецедент), то ця норма (пропріальний термін) також отримує пропріальну назву, що містить ім'я однієї із сторін процесу та характеризує тип правової норми, що виражається лексемами **rule** (*rule* – an official instruction that says how things must be done or what is allowed) [25, p. 1439], **order** (*order* – an instruction to do something that is given by someone in authority) [26, p. 1159], **principle** (*principle* – the basic idea that a plan or system is based on) [27, p. 1301], **doctrine** (*doctrine* – a set of beliefs that form an important part of a religion or system of ideas) [28, p. 460], (юридична доктрина – структура, набір правил, процедурних кроків або перевірка, вона може часто бути встановлена через прецедент у загальному праві, з її допомогою можуть бути прийняті рішення в певній юридичній справі), etc. Наприклад:

McNaghten Rules (Правила М'Нагтена) були створені як результат справи **R v M'Naghten (1843)** і стосуються захисту від неосудності. Правила є стандартним тестом на кримінальну відповідальність, що стосується обвинувачених з психічними розладами.

Rule in Rylands v Fletcher (1868) (Правило у справі Райлендса проти Флетчера 1868 року) – фундаментальний принцип у деліктному праві. Воно стосується землевласників, коли небезпечні матеріали витікають з їхніх земель і завдають шкоду іншим людям.

Tomlin order (Наказ Томліна) про зупинення провадження у справі за згодою сторін, названий на честь судді Високого суду Томліна, який вперше представив цей наказ у справі **Dashwood v Dashwood 1877**.

Anton Piller Order (Постанова Антона Піллера) – форма цивільного ордеру на обшук, що дозволяє позивачеві зайти в приміщення відповідача і вилучити відповідні документи. Постанова отримала назву від справи **Anton Piller KG v Manufacturing Processes Ltd (1976)**.

Ramsay Principle (Принцип Рамсі) був сформульований у результаті рішення у справі **Commissioners of Inland Revenue v WT Ramsay Ltd (1981)**. Цей принцип стосується права суду розглядати операцію або кілька пов'язаних операцій, щоб вирішити, чи платник податків повинен сплачувати податки.

The Gunning Principles (Принципи Ганнінга) стосуються публічних консультацій, запропонованих у 1985 році Стівеном Седлі і прийняті суддею у справі **Gunning v LB of Brent Case (1985)**.

Westminster Doctrine (Вестмінстерська доктрина) – принцип, згідно з яким особа має право здійснювати будь-яке законне врегулювання своїх справ, щоб зменшити податкову відповідальність. Доктрина була сформульована в результаті рішення у справі **IRC v Duke of Westminster (1936)**.

Необхідно зазначити, що ті, хто використовують ці терміноніми знайомі не тільки з назвою закону, але й із його змістом і всіма фактами, що його стосуються, обставинами його розгляду і юридичних наслідках, іменами учасників процесу, судді, який виніс рішення, назвою місця вчинення злочину або судового розгляду тощо. Буває так, що тільки біографічна довідка, чи детальна інформація про суб'єкта чи географічні дані тощо можуть співвідносити номінацію і відображену нею історичну особу, географічне місце тощо.

Другим джерелом англійського права визнається статутне право – закони і підзаконні акти, в назвах яких можуть вживатися оніми. Це може бути власна назва, що містить ім'я державного діяча, який запропонував нормативний акт, може використовуватися як засіб вторинної номінації, тобто нормативний акт може мати і офіційну назву, і онімічну номінацію. Наприклад, **Peel's Acts (Акти Піла)** – акти парламенту Великобританії (The Acts of the Parliament of the United Kingdom), що стосувалися спрощення кримінального права. Вони названі ім'ям сира Роберта Піла, який був міністром внутрішніх справ і спонсорував їх. До цих актів відносяться «Закон про кримінальне право 1826 року» (The Criminal Law Act 1826), «Закон про скасування кримінального статуту 1827 року» (The Criminal Statutes Repeal Act 1827), «Закон про кримінальне право 1827 року» (The Criminal Law Act 1827), «Закон про крадіжки 1827 року» (The Larceny Act 1827), «Закон

про зловмисне пошкодження майна 1827 року» (The Malicious Injuries to Property Act 1827), «Засоби правового захисту проти Закону про сотні 1827 року» (The Remedies Against the Hundred Act 1827) або «Закон про бунт 1827 року» (The Riot Act 1827).

Ще один приклад синонімічного вживання пропріального терміна та описового звороту. **Denman's Act (Mr Denman's Act, Lord Denman's Act) 1865** (Закон Денмана, Закон містера Денмана, Закон лорда Денмана 1865 року) – акт парламенту Великобританії (The Act of the Parliament of the United Kingdom, The Criminal Procedure Act 1865), повна назва якого «Закон про внесення змін до Закону про докази та практику кримінального провадження» (An Act for Amending the Law of Evidence and Practice on Criminal Trials). Він стосується положення про свідків, що мали минулий злочин або інтерес до процесу, та певних дій захисників. Закон названий ім'ям англійського адвоката, судді Високого суду та ліберального політика Джорджа Денмана, який запропонував ці зміни.

Законодавчі документи можуть містити імена не тільки тих, хто ініціював їх, але й тих, кого вони стосуються. Наприклад, **Clare's Law 2014** (Закон Клер 2014 року) (Схема розкриття домашнього насильства – the Domestic Violence Disclosure Scheme) названий ім'ям Клер Вуд, яку вбив Джордж Еплтон, її колишній хлопець. Це трапилося в Англії у 2009 році. Дж. Еплтон за насильство над жінками у минулому був засуджений і кілька разів перебував у в'язниці. Якби Клер Вуд знала про це, то, за словами її родини, не була б з ним у стосунках. Закон передбачає «право запитувати» (отримувати інформацію від поліції про насильство) та «право знати» (можливість поліції інформувати про загрозу про насильство за власною ініціативою). Закон оприлюднений Міністерством внутрішніх справ Великобританії і стосується домашнього насильства.

Або **Palmer's Act 1856** (Закон Палмера 1856 року) – акт парламенту Великобританії (The Act of the Parliament of the United Kingdom), який мав кілька назв «Закон про судові справи 1856 року» (Trial of Offences Act 1856), «Закон про Центральний кримінальний суд 1856 року» (The Central Criminal Court Act 1856) і довгу назву, що відображає суть закону, «Закон, який уповноважує Суд королівської лави наказувати, щоб певні правопорушення розглядалися в Центральному кримінальному суді» (An Act to empower the Court of Queen's Bench to order certain Offences to be tried at the Central Criminal Court). Справа в тому, що лікар Вільям Палмер вчинив убивство, але оскільки люди його рідного міста ставилися до нього прихильно, то

рішення місцевого суду могло бути необ'єктивним, і його могли виправдати. Тому судовий процес був перенесений у нейтральне місце.

Також законодавчі документи можуть бути названі на честь британських монархів. Наприклад, **Statute of Anne 1709** (Статут королеви Анни 1709 року) – перший повноцінний закон про авторське право у світі, названий на честь королеви Великобританії Анни. Він має ще коротку назву “Copyright Act 1709” та довгу назву “An Act for the Encouragement of learning, by vesting the Copies of printed Books in the Authors or Purchasers of such Copies, during the Times therein mentioned”.

Закони (acts), які приймає парламент Великобританії, можуть містити назву всієї країни (United Kingdom) або назви регіонів (England, Wales, Scotland, Northern Ireland), які входять до її складу. Наприклад:

UK Infrastructure Bank Act 2023 (Закон Об'єднаного королівства про інфраструктурний банк 2023 року), прийнятий парламентом Об'єднаного Королівства, що містить положення про інфраструктурний банк Великобританії.

Scotland Act 1998 (Акт про Шотландію 1998 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства, який законодавчо засновує децентралізований шотландський парламент. Цей акт також має довгу назву “An Act to provide for the establishment of a Scottish Parliament and Administration and other changes in the government of Scotland; to provide for changes in the constitution and functions of certain public authorities; to provide for the variation of the basic rate of income tax in relation to income of Scottish taxpayers in accordance with a resolution of the Scottish parliament; to amend the law about parliamentary constituencies in Scotland; and for connected purposes”.

Wales Act 1978 (Акт Уельсу 1978 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства, який обмежував рівень самоврядування в Уельсі шляхом створення асамблеї Уельсу. Акт має довгу назву “An Act to provide for changes in the government of Wales and in the constitution and functions of certain public bodies”.

Northern Ireland Act 1998 (Закон Північної Ірландії 1998 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства, що дозволив Вестмінстеру передати владу Північній Ірландії після десятиліть прямого правління. Акт також має довгу назву “An Act to make new provision for the government of Northern Ireland for the purpose of implementing the agreement reached at multi-party talks on Northern Ireland set out in Command paper 3883”.

Серед законів, прийнятих парламентом Великобританії, зустрічаються топонімні терміни з прикметниками **European** і **British**:

European Union (Withdrawal Agreement) Act (Акт про Європейський Союз (угода про вихід) 2020 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства, важливий конституційний закон про вихід Великобританії з ЄС. Акт також має довгу назву “An Act to implement, and make other provision in connection with, the agreement between the United Kingdom and the EU under Article 50(2) of the Treaty on European Union which sets out the arrangements for the United Kingdom’s withdrawal from the EU”.

European Parliamentary and Local Elections (Pilots) Act 2004 (Акт про європейські парламентські та місцеві вибори (пілотні) 2004 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства, що дозволив проводити поштове голосування в Північно-східному та Північно-західному регіонах, Іст-Мідлендсі, Йоркширі та Хамбері (Великобританія) на місцевих виборах і виборах до Європейського парламенту. Цей акт має довгу назву “An Act to make provision for piloting in certain regions different methods of voting at the European parliamentary general election in 2004 and at certain local elections held at the same time; and to enable consequential alteration to be made to voting procedures at local elections”.

British Nationality (Falkland Islands) Act 1983 (Закон про британське громадянство (Фолклендські острови) 1983 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства щодо надання британського громадянства жителям Фолклендських островів, які є британською заморською територією в Південній Атлантиці. Довга назва акту “An Act to provide for the acquisition of British citizenship by persons having connections with the Falkland Islands”.

British Library Act 1972 (Акт про британську бібліотеку 1973 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства про створення британської бібліотеки, що до 1972 року була частиною Британського музею.

Закони можуть містити власні назви, які стосуються організацій, компаній, медицини, географічні назви тощо:

Health Protection Agency Act 2004 (Закон про Агентство з охорони здоров'я 2004 року) – акт парламенту Об'єднаного Королівства, що передбачає створення корпоративного органу “Health Protection Agency”. Має довгу назву “An Act to establish the Health Protection Agency and make provision as to its functions”.

Down Syndrome Act 2022 (Закон про синдром Дауна 2022 року) – закон парламенту Об'єднаного Королівства, що стосується людей із синдромом Дауна, яких визнають окремою меншиною та забезпечують задоволення їхніх соціальних потреб. Довга назва закону “An Act to

make provision about meeting the needs of persons with Down syndrome; and for connected purposes”.

High Speed Rail (West-Midlands – Crewe) Act 2021 (Закон про високошвидкісну залізницю (Вест-Мідлендс – Крю) 2021 року) – акт парламенту Об’єднаного Королівства про створення законодавчої бази для першого етапу високошвидкісної залізниці між Вест-Мідлендс і Крю, графство Чешир. Закон має довгу назву “An Act to make provision for a railway between a junction with Phase One of High Speed 2, near Fradley Wood in Staffordshire, and a junction with the West coast main Line near Crewe in Cheshire; and for connected purposes”.

Як видно з наведених прикладів, для позначення законів і підзаконних актів використовуються лексеми *act*, *statute* і *law*. Справа в тому, що лексема *act* вживається по відношенню до законів, прийнятих парламентом Великобританії (*act* – a law that has been officially accepted by Parliament or Congress [29, p. 14]). Лексема *statute* також стосується законів, прийнятих парламентом Великобританії (*statute* – a law passed by a parliament, council, etc. and formally written down [30, p. 1621]). Лексема *law* вживається у значенні *правило, норма* (*law* – a rule that people in a particular country or area must obey [31, p. 909]).

Для позначення пропріального терміна також вживається лексема *clause* (*clause* – a part of a written law or legal document covering a particular subject of the whole law or document [32, p. 270]) – частина законопроекту, що складається з окремих положень, які окремо обговорюються в парламенті Великобританії. Якщо законопроект стає актом парламенту, то положення стає частиною цього акту. Наприклад, **Henry VIII clause (1539)** – положення, яке дозволяє міністрам змінювати чи скасовувати положення акту парламенту. Положення назване на честь короля Англії Генріха VIII, який уповноважив себе вносити зміни до законів не через парламент, а шляхом публічного оголошення.

Лексема *convention* (*convention* – a formal agreement, especially between countries, about particular rules or behaviour [33, p. 343]) також вживається для позначення пропріального терміна. Наприклад, **Salisbury Convention (1945) (Солсберійська конвенція)** отримала свою назву від імені лорда Солсбері та стосується законопроектів-маніфестів уряду Великобританії, що мають особливу форму демократичної легітимності, оскільки за них проголосував електорат. Це конституційна конвенція Об’єднаного Королівства (конституційна конвенція – правило доброї політичної поведінки, що має правозастосування або санкції, політичний характер, відіграють ключову роль у британській

конституції). Ця конвенція також має інші назви – **Salisbury Doctrine, Salisbury-Addison Convention, Salisbury/Addison Convention**. Ці назви відображають домовленості між лідером консерваторів лордом Солсбері та лідером лейбористів лордом Addісоном.

Наведені приклади свідчать про те, що використання оніма уможлиблює трансляцію великої кількості інформації меншими засобами, оскільки поряд з терміном функціонує його описово-кваліфікаційний синонім. Терміни, утворені від власної назви, короткі, виразні, викликають яскраві асоціації; їх використання виявляється переважним у порівнянні з деякими громіздкими найменуваннями [34, с. 203]. Проте, як вже було зазначено, необхідно знати культурно-історичну та правову інформацію, що стосується акту, закону, конвенції тощо.

Отже, англійський законодавчий дискурс є середовищем, яке внаслідок прецедентного характеру способу творення законодавства сприяє здійсненню процесу складних лінгвістичних трансформацій. Мова як засіб законодавчої діяльності, що містить юридичні поняття та категорії, інтерпретацію правових наказів, які фіксуються у певних знакових системах, повинна забезпечити чіткість, повноту та ясність правового регулювання, що досягається шляхом використання системи спеціальних термінів, які повинні забезпечити точне, зрозуміле та повне вираження законодавчої волі в тексті закону, серед яких є онімічні юридичні терміни, які являють собою систему складних лінгво-правових знаків, що мають культурну і національно-правову специфіку [35]. Екстралінгвістичні фактори здійснюють суттєвий вплив на процеси творення термінів в юридичній термінології країн з прецедентною правовою системою, а онімічні терміни відображають соціо-культурні, національно-культурні та національно-правові особливості певного суспільства, оскільки власні назви в структурі терміна є носіями культурно-історичної інформації. Найменування, до складу яких входять особові назви, зрозуміліші, ніж інші засоби передавання певної інформації [36, с.84]. Власні імена сприяють збагаченню досліджуваної термінології, оскільки є одним із продуктивних джерел її поповнення. Назви з компонентом-онімом, що використовуються в англійському законодавчому дискурсі, відображають суттєвий внесок юридичного співтовариства у розвиток правової системи Великобританії та є значним пластом у юридичній термінології.

Перспективними видаються порівняльні дослідження семантики, функціонування та структури термінів з онімічними одиницями в англійському, американському та українському законодавчому дискурсах, розробка лексикографічних і дидактичних аспектів термінів з онімічними одиницями в англійському, американському законодавчому дискурсах

для підготовки навчально-методичних матеріалів для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» та здобувачів науково-освітнього ступеня «доктор філософії».

Література:

1. Сабитова З.К. Новые лингвистические направления XX-XXI вв. Язык и метод. Русский язык в лингвистических исследованиях XXI века. Краков: Изд-во Ягеллонского ун-та, 2012. Т. 1. С. 347-360.
2. Кубрякова Е.С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа). Язык и наука конца XX века. М.: Институт языкознания РАН, 1995. С. 144-238.
3. Косаренко О.І. Мовні норми та закономірності в системі права. Вісник академії адвокатури України. 2011. № 2 (21). С. 213-218.
4. Туранін В.Ю. Феномен юридичної мови: концептуалізація проблеми. Вісник ХНУВС. 2013. № 2 (61). С. 73-79.
5. Зеленська О.П. Основні характеристики мовних засобів американського юридичного дискурсу (на матеріалі Білля про права). Розвиток науки в XXI столітті. Харків: Науково-інформаційний центр «Знання», 2020. С. 81-88.
6. Зеленська О.П. Деякі характеристики англійського юридичного дискурсу (на матеріалі Конституції США). Архивариус: научные журналы. К., 2017. С. 96-100.
7. Mattila H. Comparative legal linguistics: language of law, Latin and modern lingua Francas. Ashgate Publishing, 2013. 347 p.
8. Чернышов А.В. Юридический дискурс и его основные характеристики [Электронный ресурс]. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/yuridicheskiy-diskurs-i-ego-osnovnye-harakteristiki>
9. Кожемякин Е.А. Дискурсный подход к изучению институциональной культуры: монография. Белгород: Изд-во БелГУ, 2008. 243 с.
10. Шевырдяева Л.Н. Язык судебного дискурса как семиологическая система (на материале решений Верховного суда США). Вестник Моск. ун-та: Серия 19: Лингвистика и межкультурная коммуникация. 2011. № 1. С. 64-73.
11. Язык закона / под ред. А.С. Пиголкина. М.: Юридическая литература, 1990. 189 с.
12. Nakobyan A. Syntactic-Stylistic Devices in the Text of Constitutions. Armenian Folia Anglistika. International Journal of English Studies. Yerevan. 2008. 1(5). P. 35-38.
13. Butt P. Legalese versus Plain language. Amicus Curiae Issue. 2001. # 35. P. 28-32.
14. Єрмоленко С.С. Мовою власних імен: сучасна українська епонімія в інтерлінгвістичному і міжкультурному контексті. Українська мова і європейський лінгвокультурний контекст. К., 2020. С. 198-233.
15. Губаева Т.В. Язык права. Искусство владения словом в профессиональной юридической деятельности. М.: Норма, 2004. 160 с.
16. Язык закона / под ред А.С. Пиголкина. М.: Юридическая литература, 1990. 189 с.
17. Какзанова Е.М. Философская картина мира в эпонимических интернационализмах. Вестник Пермского университета. Философия. Психология. Социология. 2013. № 1 (13). С. 62-64.

18. Boycott R. Batty, Bloomers and Boycott. A little etymology of eponymous words. London (UK): Hutchinson Publishing group, 1982. 128 p.
19. Sadowski M. Eponimy jako sposób wzbogacania leksyki. URL:<http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/42420/PDF/020.pdf>
20. Дзюба М. Епоніми в українській науковій термінології: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова». Луцьк, 2011. 22 с.
21. Тарасова В.В. Процеси детермінологізації, термінологізації і транстермінологізації в англійській авіаційній фаховій мові. Мовні і концептуальні картини світу. 2013. Вип. 43 (4). С. 156-161.
22. Ковальчук О.П. Динаміка розвитку епонімної лексики сучасних англійської та української мови. Філологія початку ХХІ сторіччя: традиції та новаторство: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 14-15 черв., 2019 р.). К.: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2019. С. 67-71.
23. Зеленська О.П. Лінгвокраїнознавчий опис англійських юридичних словосполучень, що містять власну назву. Освітньо-наукове забезпечення діяльності правоохоронних органів і військових формувань України: III Всеукраїнська науково-практична конференція (19 листопада 2010 р.). Серія: психолого-педагогічні та філологічні науки. Хмельницький: Вид-во Національної академії ДПСУ, 2010. С. 90-91.
24. Fauconnier G. Turner M. The way we think: Conceptual blending and the mind's hidden complexities. NY (USA): Basic Books, 2002. 440 p.
25. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
26. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, England: Pearson Education Limited, 2003. 1949 p.
27. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
28. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
29. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
30. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
31. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
32. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
33. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited, 2005. 1949 p.
34. Протченко И.Ф. Лексика и словообразование русского языка советской эпохи: Социолінгвістический аспект. М.: Наука, 1985. 351 с.
35. Иконникова В.А. Особенности семантики английских юридических терминов в текстах международного контрактного права: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. М., 2005. 193 с.
36. Вюстер Э. Международная стандартизация языка в технике. Л.; М.: Стандартгиз, 1935. 302 с.

References:

1. Sabitova, Z.K. (2012). Novye lingvisticheskie napravleniya XX-XXI vv. [The new linguistic directions of the 20th-21st centuries]. *Yazyk i metod. Russkiy yazyk v lingvisticheskikh issledovaniyakh XXI veka – Language and method. The Russian language in the linguistic researches of the 21st century, vol. 1*, 347-360 [in Russian].
2. Kubryakova, E.S. (1995). Evolyutsiya lingvisticheskikh idey vo vtoroy polovine XX veka (opyt paradigmalnogo analiza) [The evolution of the linguistic ideas in the second part of the 20th century (the experience of the paradigm analysis)]. *Yazyk i nauka kontsa XX veka – Language and science of the end of the 20th century*, 144-238 [in Russian].
3. Kosarenko, O.I. (2011). Movni normy ta zakhomirnosti v systemi prava [Language norms and regularities in the system of law]. *Visnyk akademiyi advokatury Ukrayiny – Bulletin of the academy of advocacy of Ukraine*, 2 (21), 213-218 [in Ukrainian].
4. Turanin, V.Yu. (2013). Fenomen yurydychnoyi movy: kontseptualizatsiya problem [The phenomenon of the legal language: conceptualization of the problem]. *Visnyk KHUVS – Bulletin of KHUIA*, 2 (61), 73-79 [in Ukrainian].
5. Zelenska, O.P. (2020). Osnovni kharakterystyky movnykh zasobiv amerykanskoho yurydychnoho diskursu (na materialy Billya pro prava) [The main characteristics of the language means of the American legal discourse (based on the material of the Bill of Rights)]. *Rozvytok nauky v XXI stolitti – The development of science in the 21st century*, 81-88 [in Ukrainian].
6. Zelenska, O.P. (2017). Deyaki kharakterystyky anhliyskoho yurydychnoho diskursu (na materialy Konstytutsiyi SSHA) [Some characteristics of the English legal discourse (based on the material of the US Constitution)]. *Arkhivarius: nauchnye zhurnaly – Archivist: scientific journals*, 96-100 [in Ukrainian].
7. Mattila, H. (2013). *Comparative legal linguistics: language of law, Latin and modern lingua Francas*. Ashgate Publishing [in English].
8. Chernyshov, A.V. Yuridicheskiy diskurs i ego osnovnye kharakteristiki [Legal discourse and its main characteristics]. Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/yuridicheskiy-diskurs-i-ego-osnovnye-harakteristiki> [in Russian].
9. Kozhemyakin, E.A. (2008). Diskursnyy podkhod k izucheniyu institutsionalnoy kultury: monografiya [Discourse approach to studying institutional culture: monograph]. Belgorod: Izd-vo BelGU [in Russian].
10. Shevyrdyaeva, L.N. (2011). Yazyk sudebnogo diskursa kak semiologicheskaya sistema (na materiale resheniy Verkhovnogo suda SSHA) [The language of the judicial discourse as a semiological system (based on the material of the US Supreme Court decisions)]. *Vestnik Mosk. un-ta: Ser. 19: Lingvistika i mezhkulturnaya kommunikatsiya – Bulletin of Mosc. un-ty: Ser. 19: Linguistics and intercultural communication*, 1, 64-73 [in Russian].
11. Pigolkin, A.S. (Eds.). (1990). *Yazyk zakona [Language of law]*. M.: Yuridicheskaya literatura [in Russian].
12. Hakobyan, A. (2008). Syntactic-Stylistic Devices in the Text of Constitutions. *Armenian Folia Anglistika. International Journal of English Studies*. 1(5). 35-38 [in English].
13. Butt, P. (2001). Legalese versus Plain language. *Amicus Curiae Issue*. 35. 28-32 [in English].
14. Ermolenko, S.S. (2020). Movoyu vlasnykh imen: suchasna ukrayinska eponimiya v interlingvistichnomu i mizhkulturnomu konteksti [In the language of proper names: modern Ukrainian eponyms in the interlinguistic and intercultural context]. *Ukrayinska mova i yevropeyskiy linhvokulturnyi kontekst – The Ukrainian language and the European linguo-cultural context*, 198-233 [in Ukrainian].

15. Gubaeva, T.V. (2004). *Iskusstvo vladeniya slovom v professionalnoy yuridicheskoy deyatelnosti* [The art of using words in the professional legal activity]. M.: Norma [in Russian].
16. Pigolkin, A.S. (Eds.). (1990). *Yazyk zakona* [Language of law]. M.: Yuridicheskaya literatura [in Russian].
17. Kakzanova, E.M. (2013), *Filosofskaya kartina mira v eponimicheskikh internacionalizmakh* [Philosophical picture of the world in the eponymous internationalisms]. *Vestnik Permskogo universiteta. Filosofiya. Psikhologiya. Sotsiologiya – Bulletin of Permsk university. Philosophy. Psychology. Sociology, 1 (13), 62-64* [in Russian].
18. Boycott, R. (1982). *Batty, Bloomers and Boycott. A little etymology of eponymous words*. London (UK): Hutchinson Publishing group [in English].
19. Sadowski, M. Eponimy jako sposób wzbogacania leksyki [Eponymy as a means of vocabulary enrichment]. Retrieved from URL:<http://www.bibliotekacyfrowa.pl/Content/42420/PDF/020.pdf>
20. Dzhyuba, M. (2011). Eponimy v ukrayinskiy naukoviy terminolohiyi [Eponyms in the Ukrainian scientific terminology]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lutsk [in Ukrainian].
21. Tarasova, V.V. (2013). Protsesy determinolohizatsiyi, terminolohizatsiyi i transterminolohizatsiyi v anhliyskiy aviatsiyiniy fakhoviy movi [The processes of determinologization, terminologization and transterminologization in the English aviation language for specific purposes]. *Movni i kontseptualni kartyny svitu – Language and conceptual pictures of the world, 43 (4), 156-161* [in Ukrainian].
22. Kovalchuk, O.P. (2019). Dynamika rozvytku eponimnoyi leksyky suchasnykh anhliyskoyi ta ukrayinskoyi movy [Dynamics of eponymous vocabulary development of the modern English and Ukrainian language]. *Filolohiya pochatku XXI storichchya: tradytsiyi ta novatorstvo – Philology of the beginning of the 21st century: traditions and innovations: Proceedings of the International scientific and practical conference* (pp.67-71). K.: Tavriyskiy natsionalnyi universytet imeni V.I. Vernadskoho [in Ukrainian].
23. Zelenska, O.P. (2010). Lihvokrayinoznachnyi opys anhliyskykh yurydychnykh slovospoluchen, shcho mistyat vlasnu nazvu [Linguo-country-study description of the English legal word-combinations embracing proper names]. *Osvitnyo-naukove zabespechennya diyalnosti pravookhoronnykh orhaniv i viyskovykh formuvan Ukrayiny: III Vseukrayinska naukovo-praktychna konferentsiya (Ser.: psykholoho-pedahohichni ta filolohichni nauky) – Educational and scientific provision of the activity of the law enforcement organs and military units of Ukraine: III All-Ukrainian scientific and practical conference (Ser.: psychological, pedagogical and philological sciences)*. (pp. 90-91). Khmelnytskyi: Vydavnytstvo natsionalnoyi akademiyi DPSU [in Ukrainian].
24. Fauconnier, G. Turne,r M. (2002). *The way we think: Conceptual blending and the mind's hidden complexities*. NY (USA): Basic Books [in English].
25. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
26. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
27. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
28. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].

29. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
30. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
31. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
32. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
33. Longman Dictionary of Contemporary English (2005). Harlow, Essex, England: Pearson Education Limited [in English].
34. Protchenko, I.F. (1985). *Leksika i slovoobrazovanie russkogo yazyka sovetskoy epokhi: Sotsiolingvisticheskiy aspekt [Vocabulary and word-building of the Russian language of the Soviet epoch: Socio-linguistic aspect]*. M.: Nauka [in Russian].
35. Ikonnikova, V.A. (2005). Osobennosti semantiki angliyskikh yuridicheskikh terminov v tekstakh mezhdunarodnogo kontraktного prava [The peculiarities of the semantics of the English legal terms in the texts of international contract law]. *Candidate's thesis*. M. [in Russian].
36. Vyuster, E. (1935). *Mezhdunarodnaya standartizatsiya yazyka v tekhnike [International standardization of language in technique]*. L.; M.: Standartgiz [in Russian].